

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2015 tuloveroasteikkolaiksi sekä laeiksi eräiden muiden lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi vuoden 2015 tuloveroasteikkolaki. Ehdotettu laki sisältää valtionverotuksessa sovellettavan progressiivisen ansiotulon tuloveroasteikon. Asteikon ylimmän tuloluokan euromääristä rajaa ehdotetaan alennettavaksi 100 000 eurosta 90 000 euroon. Lisäksi asteikon tulo-rajaja, lukuun ottamatta kahta ylintä tulo-rajaa, korotettaisiin noin 1,5 prosentilla.

Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työtulovähennyksen enimmäismäärää ja kertymäprosenttia sekä kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin.

Lisäksi korotettaisiin kunnallisverotuksen eläketulovähennystä. Asuntovelan korkovähennyksen määrää alennettaisiin asteittain siten, että vuonna 2015 vähennyskelpoinen määrä olisi 65 prosenttia, 60 prosenttia vuonna 2016, 55 prosenttia vuonna 2017 ja 50 prosenttia vuonna 2018.

Verotuksessa otettaisiin käyttöön lapsivähennys verovuosille 2015—2017.

Asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten vähennysoikeutta kavennettaisiin kasvattamalla omavastuuosuutta 600 eurosta 750 euroon. Osan verovuotta työttömänä olleen omavastuuosuutta pienennettäisiin 55 euron sijasta 70 eurolla jokaista täyttä työttömyyskuukautta kohti.

Omavastuuosuuden korotuksen seurauksena työsuhdematkalipun verovapautta muutettaisiin siten, että työsuhdematkalippu olisi verovapaata tuloa 300 euroon asti ja 750 euroa ylittävältä osalta 3 400 euroon asti.

Pääomatulojen verotusta muutettaisiin alentamalla ylemmän verokannan tulo-rajaa 40 000 eurosta 30 000 euroon ja korottamalla ylempää verokantaa 32 prosentista 33 prosenttiin.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia siten, että edustusmenojen määrästä 50 prosenttia olisi vähennyskelpoista menoja elinkeinotoiminnan tulosta laskettaessa. Lisäksi kotimaiselle elokuvatuottajalle valtion tai Suomen elokuvasäätiön varoista myönnetyn tuotantotuen elinkeinotulon verottamisesta annetussa laissa säädetty verovapaus poistettaisiin. Tuki olisi veronalaista tuloa elinkeinotoiminnan tulosta laskettaessa.

Lisäksi elinkeinotulon verottamisesta annetusta laista kumottaisiin voimalaisverolain nojalla suoritettavan veron vähennyskelpotomuutta koskevat säännökset, jotka on hyväksytty ja vahvistettu, mutta joita ei ole saatettu voimaan.

Verohallinnosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että keskusverolautakunnan puheenjohtajan koulutusvaatimuksena olisi ylempi korkeakoulututkinto nykyisen ylemmän oikeustieteellisen tutkinnon asemesta.

Esitys liittyy valtion vuoden 2015 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettavat tulemaan voimaan vuoden 2015 alusta. Tuloverolakiin lisättäväksi ehdotettavat asuntovelan korkovähennys-oikeutta ja lapsivähennystä koskevat väliaikaiset säännökset olisivat voimassa vuoden 2017 loppuun.

Lakeja sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2015 toimitettavassa verotuksessa. Asuntovelan korkovähennys-oikeutta koskevaa tuloverolain muutosta sovellettaisiin kuitenkin ensimmäisen kerran vuodelta 2018 toimitettavassa verotuksessa.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
PERUSTELUT	3
1 Nykytila.....	3
1.1 Ansiotulojen verotus.....	3
1.2 Pääomatulojen verotus	5
1.3 Edustusmenojen vähennyskelpoisuus	5
1.4 Elokuvatuottajan tuotantotuki	5
1.5 Voimalaitosverolakiin liittyvät elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muutokset	5
1.6 Keskusverolautakunnan puheenjohtajan kelpoisuusvaatimukset	5
2 Ehdotetut muutokset	6
2.1 Ansiotulojen verotus.....	6
2.2 Pääomatulojen verotus	9
2.3 Edustusmenojen vähennyskelpoisuus	9
2.4 Elokuvatuottajan tuotantotuki	9
2.5 Voimalaitosverolain kumoamiseen liittyvät elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muutokset.....	10
2.6 Keskusverolautakunnan puheenjohtajan kelpoisuusvaatimukset.....	10
3 Esityksen vaikutukset.....	10
3.1 Taloudelliset vaikutukset.....	10
3.2 Tulonjakovaikutukset.....	15
3.3 Hallinnolliset vaikutukset.....	16
4 Asian valmistelu.....	16
5 Riippuvuus muista esityksistä	16
6 Voimaantulo.....	16
LAKIEHDOTUKSET	18
1. Vuoden 2015 tuloveroasteikkolaki.....	18
2. Laki tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta	19
3. Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta	21
4. Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 16 §:n muuttamisesta annetun lain kumoamisesta	21
5. Laki Verohallinnosta annetun lain 11 §:n muuttamisesta	22
LIITE	23
RINNAKKAISTEKSTIT	23
2. Laki tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta	23
3. Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta	27
5. Laki Verohallinnosta annetun lain 11 §:n muuttamisesta	28

PERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Ansiotulojen verotus

Ansiotulojen veroasteikko

Tuloverolain (1535/1992) 124 §:n 5 momentin mukaan kultakin vuodelta toimitettavassa ansiotulon verotuksessa sovellettavasta veroasteikosta säädetään erikseen. Eriytetystä tuloverojärjestelmässä progressiivinen tuloveroasteikko koskee luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien saamaa ansiotuloa. Veronalaista ansiotuloa on muun ohessa työsuhteen perusteella saatu palkka ja siihen rinnastuva tulo, eläke sekä tällaisen tulon sijaan saatu etuus tai korvaus. Vuoden 2014 progressiivista ansiotulon tuloveroasteikkoa lievennettiin korottamalla asteikon tuloarajoa, lukuun ottamatta ylintä tuloarajaa, 1,5 prosentilla vuoteen 2013 verrattuna.

Perusvähennys

Kunnallisverotuksen perusvähennyksestä säädetään tuloverolain 106 §:ssä. Säännöksen mukaan verovelvollisen luonnollisen henkilön tulosta vähennetään 2 930 euroa, jos hänen puhdas ansiotulonsa ei muiden vähennysten tekemisen jälkeen ole mainittua määrää suurempi. Jos puhtaan ansiotulon määrä muiden vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 19 prosentilla yli menevän tulo määrän.

Koska perusvähennys myönnetään muiden tulosta tehtävien vähennysten tekemisen jälkeen, vähennys kohdistuu päivärahatulon-, palkkatulon- ja eläketulonsaajalla eri tulo- tasoille mainituista tuloista tehtävien erilais- ten vähennysten vuoksi. Perusvähennys tulee täysimääräisenä myönnettäväksi päivärahatu- loa saavalla 2 930 euron vuosituloilla, palk- katuloa saavalla noin 5 400 euron vuositu- loilla ja eläketuloa saavalla noin 10 800 eu- ron vuosituloilla. Perusvähennyksen vaikutus ulottuu päivärahatulonsaajalla noin 18 300 euron vuosituloille, palkkatulonsaa-

jalla noin 23 700 euron vuosituloille ja eläke- tulonsaajalla noin 20 700 euron vuosituloille asti.

Työtulovähennys

Työtulovähennyksestä säädetään tulovero- lain 125 §:ssä. Työtulovähennys tehdään en- sisijaisesti ansiotulosta valtiolle suoritetta- vasta tuloverosta. Siltä osin kuin ansiotulosta valtiolle suoritettava tulovero ei riitä vähen- nyksen tekemiseen, vähennys tehdään kun- nallisverosta, sairausvakuutuksen sairaanhoi- tomaksusta ja kirkollisverosta näiden verojen suhteessa. Vähennys lasketaan verovelvolli- sen veronalaisten palkkatulojen, muusta toi- selle suoritetusta työstä, tehtävästä tai palve- luksesta saatujen ansiotulojen, ansiotulona pidettävien käyttökorvausten, ansiotulona ve- rotettavan osingon, jaettavan yritystulon an- siotulo-osuuden sekä yhtymän osakkaan elinkeinotoiminnan tai maatalouden ansiotu- lo-osuuden perusteella. Koska työtulovähen- nys kohdistuu palkkatuloon ja muuhun aktii- vituloon, vähennyksen kasvattaminen keven- tää työn verotusta.

Työtulovähennys on 7,4 prosenttia vähen- nykseen oikeuttavien tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäis- määrä on kuitenkin 1 010 euroa. Vähennyk- sen määrä pienenee 1,15 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita verosta teh- täviä vähennyksiä. Kun puhdas ansiotulo ylittää noin 120 000 euroa, työtulovähennys- tä ei enää myönnetä.

Kunnallisverotuksen eläketulovähennys

Eläketulon veroasteeseen voidaan vaikuttaa ennen kaikkea valtionverotuksen ja kunnal- lisverotuksen eläketulovähennyksillä. Eläke- tulovähennykset tehdään verovelvollisen puhtaasta ansiotulosta. Vähennyksien täyttä määrää laskettaessa täytenä kansaneläkkeenä pidetään verovuonna yksin asuvalle henkilö- lle maksetun täysimääräisen kansaneläkkeen määrää, joka on noin 7 607 euroa vuonna 2014.

Kunnallisverotuksen eläketulovähennyksestä säädetään tuloverolain 101 §:ssä. Kunnallisverotuksessa täyden eläketulovähennyksen määrä lasketaan siten, että luvulla 1,37 kerrotun täyden kansaneläkkeen määrästä vähennetään 1 480 euroa ja jäännös pyöristetään seuraavaan täyteen 10 euron määrään. Eläketulovähennys ei kuitenkaan voi olla eläketulon määrää suurempi. Jos verovelvollisen puhdas ansiotulo ylittää täyden eläketulovähennyksen määrän, eläketulovähennystä pienennetään 55 prosentilla ylimenevän osan määrästä.

Lapsivähennys

Verotuksessa ei tällä hetkellä ole käytössä lapsivähennystä. Tuloverolakiin sisältyneet perhepoliittiset verovähennykset poistettiin vuoden 1994 alusta toteutetun lapsiperheiden taloudellisen tukijärjestelmän uudistamisen yhteydessä. Alaikäiset lapset vaikuttavat vanhempien verotukseen kuitenkin mahdollisuutena saada alijäämahyvityksen lapsikorotus.

Asuntovelan korkovähennys

Tuloverolain 58 §:n mukaan asuntovelkaa on velka, joka kohdistuu verovelvollisen tai hänen perheensä vakituiseen asunnon hankkimiseen tai peruskorjaukseen. Vähennys tehdään ensisijaisesti pääomatulosta.

Hallitusohjelman mukaan vuokra- ja omistusasumisen verokohtelun yhtenäistämiseksi asuntovelkojen korkojen vähennysoikeutta kavennetaan maltillisesti ja asteittain vaalikauden aikana. Asuntovelkojen korkojen täysimääräistä vähennyskelpoisuutta on pienennetty siten, että verovuonna 2012 vähennyksen määrä oli 85 prosenttia, vuonna 2013 se oli 80 prosenttia ja kuluvana vuonna 75 prosenttia. Vuoden 2015 alusta voimaan tulevan lain nojalla vähennyksen määrä vuonna 2015 on 70 prosenttia.

Korkovähennysoikeuden rajoittaminen koskee kaikkia verovelvollisten asuntovelkoja mukaan lukien 131 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettua ensiasunnon hankintaan otettua velkaa riippumatta siitä, milloin velka on otettu.

Asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset sekä työsuhdematkalippu

Tuloverolain 93 §:n mukaan asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset ovat vähennyskelpoisia ansiotulon hankkimisesta johtuneina menoina halvimman kulkuneuvon käyttökustannusten mukaan laskettuna. Näitä matkakustannuksia voidaan vähentää kuitenkin enintään 7 000 euroa ja vain siltä osin kuin ne ylittävät verovuonna 600 euron omavastuuosuuden.

Pääsääntöisesti halvimpana kulkuneuvona pidetään julkista kulkuneuvoa, ja vähennys lasketaan halvimman lipputyypin mukaan. Jos halvimpana kulkuneuvona pidetään muuta kuin julkista kulkuneuvoa, vähennystä laskettaessa otetaan huomioon se kohtuullinen kustannusten lisäys, joka aiheutuu kulkuneuvon käytöstä asunnon ja työpaikan välisiin matkoihin. Verohallinto määrää vuosittain tarkemmin vähennyksen laskentaperusteista.

Matkakuluvähennyksen omavastuuosuus saattaa vaikuttaa työttömän halukkuuteen vastaanottaa työtä. Tämän vuoksi osan verovuotta työttömänä olleen omavastuuosuutta pienennetään 55 eurolla jokaista täyttää työttömyyskuukautta kohti. Aivan vähäisten matkakustannusten sulkemiseksi järjestelyn ulkopuolelle omavastuu on kuitenkin aina vähintään kahta kuukautta vastaava määrä, eli 110 euroa.

Vuonna 2012 asunnon ja työpaikan välisiä matkakustannuksia vähennettiin ansiotuloista yhteensä noin 1,5 miljardia euroa. Vähennyksen sai noin 830 000 verovelvollista. Keskimääräinen vähennys verovelvollista kohden oli noin 1 860 euroa.

Työsuhdematkalippu on asunnon ja työpaikan välisiin matkakustannuksiin liittyvä luontoisetu, josta säädetään tuloverolain 64 §:n 2 momentissa. Työnantajan työntekijälleen antama enintään 300 euron arvoinen joukkoliikenteen henkilökohtainen matkalippu asunnon ja työpaikan välistä matkaa varten on verovapaata tuloa. Lisäksi matkalippu on verovapaata tuloa matkakustannusten omavastuuosuuden eli 600 euroa ylittävältä osalta 3 400 euroon asti. Työsuhdematkalipun tavoitteena on kannustaa oman auton käyttäjiä siirtymään julkisen liikenteen käyttäjiksi.

1.2 Pääomatulojen verotus

Tuloverolain 32 §:n mukaan veronalaista pääomatuloa on, siten kuin tuloverolaissa tarkemmin säädetään, omaisuuden tuotto, omaisuuden luovutuksesta saatu voitto ja muu sellainen tulo, jota varallisuuden voidaan katsoa kerryttäneen. Pääomatuloa on muun ohessa korkotulo, osinkotulo siten kuin tuloverolain 33 a—33 d §:ssä säädetään, vuokratulo, voitto-osuus, henkivakuutuksen tuotto, metsätalouden pääomatulo, maaineksista saadut tulot ja luovutusvoitto. Pääomatuloa on myös jaettavan yritystulon, yhtiön osakkaan tulo-osuuden sekä porotalouden tulon pääomatulo-osuus. Tuloverolain 124 §:n 2 momentin mukaan pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosenttia. Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 40 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 32 prosenttia.

1.3 Edustusmenojen vähennyskelpoisuus

Vuoden 2014 alusta voimaan tulleen elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 16 §:n 11 kohdan mukaan edustusmenoja ei voi vähentää elinkeinotoiminnan verotettavaa tulosta laskettaessa.

Edustusmenoina pidetään elinkeinotoimintaan liittyviä, yrityksen ulkopuolisiin henkilöihin, kuten asiakkaisiin tai liikeuttaviin, kohdistuvia vieraanvaraisuudesta tai muusta huomaavaisuudesta aiheutuneita menoja. Edustamisella pyritään liiketoiminnan edistämiseen ja esimerkiksi uusien liikesuhteiden luomiseen tai entisten suhteiden säilyttämiseen ja parantamiseen. Yrityksen omaan henkilökuntaan kohdistuvat menot eivät ole edustusmenoja. Nämä menot ovat yleensä kokonaan vähennyskelpoisia menoja joko palkkamenoina tai muina tulonhankkimismenoina.

Edustusmenoja ovat kaikki menoerät, jotka ovat syntyneet edustustarkoituksessa. Tällaisia ovat esimerkiksi ravintolamenot ja edustuslahjat, edustusmatkoista aiheutuneet matka- ja majoituskulut tai edustustilaisuutta varten palkatun tarjoiluhenkilökunnan palkat. Lisäksi edustusmenoja voivat olla edustamiseen käytetystä omaisuudesta, kuten kiinteistöstä tai veneestä, aiheutuneet menot ja täl-

laisen omaisuuden hankintamenosta tehdyt poistot.

Ennen vuoden 2014 muutosta vähennyskelpoisten edustusmenojen määrä oli rajoitettu 50 prosenttiin. Määrää oli rajoitettu, koska edustusmenoihin katsotaan niiden luonteen vuoksi sisältyvän myös elantokustannukseksi katsottavaa etua.

1.4 Elokvatuottajan tuotantotuki

Pääsääntöisesti erilaiset elinkeinotuet ovat veronalaisia, kuten muutkin elinkeinotoiminnan tuotot. Kotimaiselle elokvatuottajalle valtion tai Suomen elokvasäätiön varoista myönnetty tuotantotuki on kuitenkin säädetty erikseen verovapaaksi tuloksi.

Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan kotimaiselle elokvatuottajalle valtion tai Suomen elokvasäätiön varoista myönnetty tuotantotuki ei ole veronalaista tuloa. Kyseisiä tukia maksettiin vuonna 2013 yhteensä noin 20 miljoonaa euroa ja tuen saajia oli 438 kappaletta.

1.5 Voimalaitosverolakiin liittyvät elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muutokset

Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 16 §:ään on lailla 1256/2013 lisätty 12 kohta, jonka mukaan voimalaitosverolain (1255/2013) nojalla suoritettava vero ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen meno. Samalla on tehty tekninen muutos edustusmenojen vähennyskeltvottomuutta säätelevään pykälän 11 kohtaan. Laki 1256/2013 on vahvistettu, mutta sitä ei ole saatettu voimaan voimalaitosverolain valtioneuvoston päätöksen keskenäisyyden takia.

1.6 Keskusverolautakunnan puheenjohtajan kelpoisuusvaatimukset

Verohallinnossa on keskusverolautakunta, joka voi antaa verovelvollisen hakemuksesta ennakkoratkaisun tuloverotuksesta ja arvonlisäverotuksesta. Keskusverolautakunnassa on puheenjohtaja ja kahdeksan muuta jäsentä sekä jokaiselle heille varajäsen. Valtioneuvosto määrää jäsenen ja varajäsenet viideksi

vuodeksi kerrallaan. Nykyisen keskusverolautakunnan toimikausi päättyy 31 joulukuuta 2014.

Verohallinnosta annetun lain (503/2010) 11 §:n 3 momentin mukaan keskusverolautakunnan puheenjohtajalta vaaditaan ylempi oikeustieteellinen korkeakoulututkinto. Nykyinen koulutusvaatimus on vuodelta 1996, jolloin siitä säädettiin laissa keskusverolautakunnasta (535/1996). Lisäksi puheenjohtajan tulee kaikkien muiden keskusverolautakunnan jäsenten tapaan olla hyvin perehtynyt veroasioihin ja edustaa verotuksen monipuolista tuntemusta.

2 Ehdotetut muutokset

Veroperusteisiin ehdotetut ansiotulojen ja pääomatulojen veroperustemuutokset pohjautuvat kevään 2014 kehyspäätökseen, pääministeri Stubbin hallitusohjelmaan sekä syksyn 2014 budjettineuvotteluihin.

Pääministeri Stubbin hallituksen ohjelmassa sovittiin, että pääministeri Kataisen hallituksen ohjelma vaalikaudelle 2011—2015 ja sen tavoitteet ovat edelleen voimassa. Hallituksen painopistealueita ovat köyhyiden, eriarvoisuuden, ja syrjäytymisen vähentäminen, julkisen talouden vakauttaminen ja kestävän talouskasvun, työllisyyden ja kilpailukyvyn vahvistaminen.

2.1 Ansiotulojen verotus

Vuoden 2015 ansiotulon tuloveroasteikko

Kevään 2014 kehyspäätöksen mukaisesti progressiivisen tuloveroasteikon ylimmän tulo luokan rajaa ehdotetaan alennettavaksi 100 000 eurosta 90 000 euroon. Ensimmäisen kerran vuoden 2013 tuloveroasteikkolaikiin lisätty ylin tuloluokka säilytettäisiin vuoteen 2018 saakka. Lisäksi pääministeri Stubbin hallituksen ohjelman mukaisesti tuloveroasteikon kolmeen alimpaan tuloluokkaan ehdotetaan tehtäväksi inflaatiota vastaavat tarkistukset. Esityksessä ehdotetaan verovuodelta 2015 toimitettavassa verotuksessa sovellettavaksi progressiivista ansiotulon tuloveroasteikkoa, jota on vuoden 2014 asteikkoon verrattuna lievennetty korottamalla as-

teikon tulo rajoja, pois lukien kahta ylintä tulo rajojaa, 1,5 prosentilla.

Perusvähennys

Kevään 2014 kehyspäätöksen sekä pääministeri Stubbin hallituksen ohjelman mukaisesti tuloverolain 106 §:ssä säädettyä kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin 2 930 eurosta 2 970 euroon ja vähennyksen poistumaprosenttia alennettaisiin 19 prosentista 18 prosenttiin. Perusvähennys tulisi täysimääräisenä myönnettäväksi päivärahatuloa saavalla 2 970 euron vuosituloilla, palkkatuloa saavalla noin 5 800 euron vuosituloilla ja eläketuloa saavalla noin 11 000 euron vuosituloilla. Perusvähennyksen vaikutus ulottuisi päivärahatulon saajalla noin 19 500 euron vuosituloille, palkkatulonsaajalla noin 24 900 euron vuosituloille ja eläketulonsaajalle noin 21 500 euron vuosituloille.

Työtulovähennys

Kevään 2014 kehyspäätöksen sekä pääministeri Stubbin hallituksen ohjelman mukaisesti tuloverolain 125 §:ssä säädettyä työtulovähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin 1 010 eurosta 1 025 euroon, vähennyksen kertymäprosenttia korotettaisiin 7,4 prosentista 8,6 prosenttiin ja vähennyksen poistumaprosenttia korotettaisiin 1,15 prosentista 1,2 prosenttiin. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,2 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Kun puhdas ansiotulo on noin 119 000 euroa, työtulovähennystä ei enää myönnettäisi.

Kunnallisverotuksen eläketulovähennys

Eläkeläisten ostovoiman tukemiseksi tuloverolain 101 §:ssä säädettyä kunnallisverotuksen eläketulovähennystä ehdotetaan kasvatettavaksi korottamalla eläketulovähennyksen täyden määrän laskemiseksi käytettävää kerrointa 1,37:stä 1,39:ään ja alentamalla vähennyksen poistumaprosenttia 55 prosentista 54 prosenttiin. Muutoin kunnallisverotuksen eläketulovähennyksen määrä laskettaisiin

samalla tavalla kuin nykyisin. Vuonna 2015 kunnallisverotuksen eläketulovähennyksen täysi määrä olisi tämän hetken arvon mukaan 9 140 euroa.

Lapsivähennys

Pääministeri Stubbin hallitusohjelman mukaan pienituloisten lapsiperheiden tukemiseksi valmistellaan verovähennysjärjestelmän muutokset, joiden kustannusvaikutus on 70 miljoonaa euroa vuositasolla. Tähän perustuen pieni- ja keskituloisten lapsiperheiden tukemiseksi verotuksessa ehdotetaan otettavaksi käyttöön lapsivähennys verovuosina 2015—2017.

Vähennys myönnettäisiin verovelvolliselle, jolla on verovuoden viimeisenä päivänä väestötietojärjestelmän mukaan huollettavanaan alaikäinen lapsi. Lapsen huoltajalla tarkoitettaisiin lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain (361/1983) mukaisia huoltajia. Kyseisen lain mukaan lapsen vanhemmat, jotka lapsen syntyessä ovat avioliitossa keskenään, ovat kumpikin lapsensa huoltajia. Jos vanhemmat eivät ole lapsen syntyessä avioliitossa keskenään, on äiti lapsen ainoa huoltaja. Lapsen syntymän jälkeen lapselle voidaan vahvistaa toinen huoltaja isyyden vahvistamisen tai perheen sisäisen adoption kautta. Lisäksi erityistapauksissa tuomioistuin voi päättää, että vanhempien ohessa tai sijasta lapsen huolto uskotaan yhdelle tai useammalle henkilölle, joka on antanut tähän suostumuksensa. Alaikäinen lapsi määriteltäisiin tuloverolain 8 §:n 1 momentin mukaan, eli alaikäisellä lapsella tarkoitettaisiin lasta, joka ennen verovuoden alkua ei ole täyttänyt 17 vuotta.

Vähennysoikeus määräytyisi verovuoden viimeisen päivän huoltosuhteiden mukaan. Tämä tarkoittaisi sitä, että vähennys myönnettäisiin lapsen huoltajille ensimmäisen keran lapsen syntymävuodelta ja viimeisen keran siltä verovuodelta, jonka aikana lapsi täyttää 17 vuotta.

Suomen verojärjestelmä perustuu henkilökohtaiseen verovelvollisuuteen. Lapsivähennys olisi siten henkilökohtainen. Ratkaisevaa vähennyksen saamiselle olisi väestötietojärjestelmään merkitty huoltajuus. Jos lapselle on väestötietojärjestelmään merkitty kaksi

huoltajaa, molemmat huoltajat saisivat vähennyksen. Esimerkiksi erotilanteissa vähennys myönnettäisiin myös niin sanotulle etävanhemmalle, jos vanhemmilla on yhteishuoltajuus.

Huostaanottotilanteissa huoltajuus säilyy lapsen huoltajalla tai huoltajilla. Lapsivähennys myönnettäisiin näissäkin tilanteissa lasten huoltajille niin kauan kuin heidät on merkitty väestötietojärjestelmään lapsen huoltajiksi. Lapsen huostaanotto ei siis estäisi lapsivähennyksen saamista.

Lasten huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain mukaan tuomioistuin voi päättää, että vanhempien ohessa tai sijasta lapsen huolto uskotaan yhdelle tai useammalle henkilölle, joka on antanut tähän suostumuksensa. Mikäli oheis- tai sijaishuoltajuus on merkitty väestötietojärjestelmään, saisivat he myös lapsivähennyksen.

Vähennyksen määrä olisi 50 euroa verovelvollisen jokaisesta huollettavasta alaikäisestä lapsesta. Vähennyksen määrä laskettaisiin kuitenkin enintään neljän lapsen perusteella.

Yksinhuoltajuuden perusteella vähennys myönnettäisiin kaksinkertaisena. Tämä tarkoittaisi sitä, että mikäli verovelvolliseen ei sovelleta tuloverolain puolisoita koskevia säännöksiä, vähennyksen määrä olisi 100 euroa niiden lasten osalta, joiden ainoa huoltaja hän väestötietojärjestelmän mukaan on. Jos verovelvolliseen sovellettaisiin tuloverolain puolisoita koskevia säännöksiä, vähennyksen määrä olisi 50 euroa jokaisesta huollettavasta alaikäisestä lapsesta huoltajien lukumäärästä riippumatta. Tuloverolaissa puolisoilla tarkoitetaan sellaisia henkilöitä, jotka ennen verovuoden päättymistä ovat solmineet avioliiton. Puolisoita koskevia säännöksiä sovelletaan myös avioliiton omaisissa olosuhteissa verovuonna yhteisessä taloudessa avioliittoa solmimatta jatkuvasti eläneisiin henkilöihin, jotka ovat aikaisemmin olleet keskenään avioliitossa tai joilla on tai on ollut yhteinen lapsi. Aviopuolisoihin, jotka ovat yhteiselämän lopettaakseen joko asuneet koko verovuoden erillään tai muuttaneet verovuoden aikana pysyvästi erilleen, ei kuitenkaan sovelleta tuloverolain puolisoita koskevia säännöksiä. Puolisoita koskevia säännöksiä ei myöskään sovelleta puolisoihin, jotka mo-

lemmat eivät ole yleisesti verovelvollisia. Tältä osin säädettäisiin kuitenkin poikkeus siten, että ulkomailla oleva puoliso estäisi yksinhuoltajakorotuksen saamisen vastaavasti kuin Suomessa asuva puoliso.

Verovelvollisella, johon ei sovelleta tuloverolain puolisoita koskevia säännöksiä, voi olla huollettavanaan lapsia, joiden ainoa huoltaja hän on, sekä lapsia, joiden osalta on voimassa yhteishuoltajuus. Näissä tilanteissa vähennys laskettaisiin lapsikohtaisesti huoltosuhteen perusteella. Yhteishuollossa olevien lasten osalta vähennyksen määrä olisi 50 euroa vuodessa ja yksinhuollossa olevien osalta 100 euroa vuodessa. Jos vähennykseen oikeutettuja lapsia olisi enemmän kuin neljä ja lasten huoltosuhteet poikkeaisivat toisistaan, vähennys laskettaisiin niiden lasten perusteella, jotka oikeuttavat suurempaan vähennykseen.

Jotta tuki kohdistuisi pieni- ja keskituloisiin, vähennyksen määrä pienenesi 1 prosenttia verovelvollisen puhtaan ansiotulon ja puhtaan pääomatulon yhteismäärän 36 000 euroa ylittävältä osalta. Puhtaan ansiotulon ja puhtaan pääomatulon yhteismäärä saadaan, kun tuloista vähennetään tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä johtuneet menot. Tuloraja, jolloin vähennys olisi poistunut kokonaan, riippuisi lasten lukumäärästä ja huoltosuhteista. Esimerkiksi yhden lapsen yhteishuoltajalla vähennys poistuisi kokonaan puhtaan ansiotulon ja puhtaan pääomatulon yhteismäärän ollessa noin 41 000 euroa vuodessa, kahden lapsen yhteishuoltajalla noin 46 000 euroa vuodessa, kolmen lapsen yhteishuoltajalla noin 51 000 euroa vuodessa ja neljän tai useamman lapsen yhteishuoltajalla noin 56 000 euroa vuodessa.

Yhden lapsen yksinhuoltajalla vähennys poistuisi kokonaan noin 46 000 euron vuosituloilla, kahden lapsen yksinhuoltajalla noin 56 000 euron vuosituloilla, kolmen lapsen yksinhuoltajalla noin 66 000 euron vuosituloilla ja neljän tai useamman lapsen yksinhuoltajalla noin 76 000 euron vuosituloilla.

Lapsivähennys olisi verosta tehtävä vähennys. Vähennys tehtäisiin ansiotuloista ja pääomatuloista suoritettavista veroista verojen määrien suhteessa. Ansiotuloista menevästä verosta vähennys tehtäisiin työtulovähennyksen jälkeen ja pääomatuloista menevästä ve-

rosta ennen kotitalousvähennystä. Siltä osin kuin vähennys ylittäisi valtion tuloveron määrän, se tehtäisiin kunnallisverosta, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksusta ja kirkollisverosta näiden verojen suhteessa.

Verohallinto myöntäisi vähennyksen viran puolesta väestötietojärjestelmästä saatavien tietojen perusteella. Suomeen yleisesti verovelvollisten ulkomaalaisten verotus toimitetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) mukaisesti, ja heillä on tällöin oikeus myös tuloverolain mukaisesti verovähennyksiin. Myös rajoitetusti verovelvolliset voivat vaatia verotuksensa toimitettavaksi verotusmenettelystä annetun lain mukaisesti rajoitetusti verovelvollisten tulon verottamisesta annetussa laissa (627/1978) säädetyllä tavalla. Ulkomaalaisten lasten huoltosuhteista ei välttämättä ole merkintää Suomen väestötietojärjestelmässä. Näissä poikkeustilanteissa vähennys voitaisiin myöntää kyseisen valtion viranomaisen antaman huoltosuhteita koskevan todistuksen perusteella.

Vähennys olisi voimassa määräajaisesti vuoden 2017 loppuun, jolloin se toimisi siirtymäajan kompensationsa lapsilisien leikkaukselle.

Asuntovelan korkovähennys

Asuntovelan korovähennyksestä säädetään tuloverolain 58 §:n 2 momentissa. Sen mukaan vuonna 2015 vähennyksen määrä on 70 prosenttia. Vähennyksen määrää on asteittain alennettu vuosille 2012—2015 hallitusohjelman mukaisesti. Osana kevään 2014 kehyspääatöstä hallitus on päättänyt edelleen rajata vähennyskelpoista osuutta siten, että asuntovelan koroista 50 prosenttia olisi vähennyskelpoista vuonna 2018.

Vähennysoikeuden rajaus toteutettaisiin vaiheittain siten, että vähennyskelpoista osuutta pienennettäisiin 5 prosentilla vuosittain vuodesta 2015 alkaen. Tämän johdosta tuloverolakiin ehdotetaan lisättäväksi väliaikaisesti uusi 58 b §, jossa säädettäisiin asuntovelan korkovähennysoikeuden määrästä vuosina 2015—2017. Asuntovelan koroista olisi vähennyskelpoista 65 prosenttia verovuonna 2015, 60 prosenttia verovuonna 2016 ja 55 prosenttia verovuonna 2017. Verovuodesta 2018 alkaen vähennyskelpoista olisi

ehdotettavan 58 §:n 2 momentin mukaisesti 50 prosenttia asuntovelan koroista.

Korkovähennysoikeuden rajoittaminen koskisi kaikkia verovelvollisten asuntovelkoja mukaan lukien 131 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettuja ensiasunnon hankintaan otettuja velkoja riippumatta siitä, milloin velka on otettu.

Asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset sekä työsuhdematkalippu

Asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten vähennyskelpoisuudesta säädetään tuloverolain 93 §:ssä. Osana julkisen talouden sopeutustoimia hallitus päätti kevään 2014 kehyspäätöksen yhteydessä, että asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten vähennysoikeutta kavennettaisiin vuoden 2015 alusta siten, että matkakustannusten omavastuuosuus olisi nykyisen 600 euron sijasta 750 euroa. Asiasta säädettäisiin pykälän 1 momentissa. Samalla hallitus päätti, että käynnistetään valmistelu työmatkavähennyksen rakenteen uudistamiseksi siten, että vähennys perustuisi jatkossa asunnon ja työpaikan väliseen etäisyyteen. Rakenteen uudistamisen yhteydessä vähennyksen määrää supistettaisiin edelleen.

Myös osan verovuotta työttömänä olleen omavastuuosuuden pienentämistä koskevia 93 §:n 4 momentin säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi. Osan verovuotta työttömänä olleen omavastuuosuutta pienennettäisiin 55 euron sijasta 70 eurolla jokaista täyttä työttömyyskuukautta kohti. Omavastuu olisi kuitenkin aina vähintään kahta kuukautta vastaava määrä eli aikaisemman 110 euron sijasta 140 euroa.

Myös työsuhdematkalipun verovapautta koskevaan tuloverolain 64 §:n 2 momenttiin tehtäisiin asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten omavastuuosuuden kasvattamisesta aiheutuvat muutokset. Vuoden 2015 alusta työsuhdematkalippu olisi verovapaata tuloa 300 euroon asti sekä 750 euroa ylittävältä osalta 3 400 euroon asti.

2.2 Pääomatulojen verotus

Osana julkisen talouden sopeutustoimia hallitus päätti kevään 2014 kehyspäätöksen

yhteydessä pääomatulojen verotuksen kiristämistä siten, että ylemmän verokannan tuloarajaa alennettaisiin nykyisestä 40 000 eurosta 30 000 euroon ja ylempi verokanta korotetaan 32 prosentista 33 prosenttiin.

Tuloverolain 124 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siltä osin kun verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 30 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 33 prosenttia. Pääomatulon alempi verokanta säilyisi nykyisessä 30 prosentissa.

2.3 Edustusmenojen vähennyskelpoisuus

Osana suomalaisille kasvua, yrittäjyyttä, työpaikkoja ja hyvinvointia lisääviä toimia, pääministeri Stubbin hallituksen ohjelmassa on päätetty yritysten edustusmenojen 50 prosentin vähennyskelpoisuuden palauttamisesta vuoden 2015 alusta. Aiemmin edustusmenojen 50 prosentin vähennyskelpoisuudesta säädettiin elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 8 §:n 1 momentin 8 kohdassa. Kumotun lainkohdan tilalle ehdotetaan lisättäväksi uusi 8 kohta, jossa säädettäisiin aiempaa vastaavalla tavalla edustusmenojen 50 prosentin vähennyskelpoisuudesta. Vastaavasti kumottaisiin elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 16 §:n 11 kohta, jossa säädetään edustusmenojen vähennyskeltvottomuudesta. Edustusmenojen vähennyskeltvottomuutta koskevan 11 kohdan kumoamisesta johtuen pykälän 10 kohta tehdäisiin tekninen muutos.

2.4 Elokvatuottajan tuotantotuki

Osana julkisen talouden sopeutustoimia pääministeri Kataisen hallitus päätti kevään 2014 kehyspäätöksen yhteydessä, että elokuvatuottajien tuotantotuen verovapaus poistetaan. Tämän vuoksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 §:n 1 momentin 5 kohta ehdotetaan kumottavaksi. Kotimaiselle elokuvatuottajalle valtion tai Suomen elokuväsäätiön varoista myönnetty tuotantotuki olisi jatkossa muiden elinkeinotoiminnan tulojen tapaan kokonaan veronalaista tuloa. Muutos liittyy veropohjan laajentamiseen yritystukia karsimalla. Muutos myös yhtenäistäisi elinkeinotukien verokohtelua.

2.5 Voimalaitosverolain kumoamiseen liittyvät elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muutokset

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi voimalaitosverolain kumoamisesta ja verotililain 1 §:n muuttamisesta annetun lain kumoamisesta ehdotetaan, että voimalaitosverolaki kumottaisiin. Tästä johtuen laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 16 §:n muuttamisesta (1256/2013) ehdotetaan kumottavaksi.

2.6 Keskusverolautakunnan puheenjohtajan kelpoisuusvaatimukset

Verohallinnosta annetun lain 11 §:n 3 momenttia ehdotetaan muutettavasi siten, että keskusverolautakunnan puheenjohtajan koulutusvaatimuksena olisi ylempi korkeakoulututkinto ylempään oikeustieteellisen tutkinnon asemesta. Keskusverolautakunnan puheenjohtajan tehtävä edellyttää hyvää perehtyneisyyttä erityisesti aineellisiin verotusky-symyksiin. Oikeustieteellistä tutkintoa vastaavan koulutuksen veroasioihin voi saada suorittamalla esimerkiksi verotukseen suuntautuneen hallintotieteellisen tai kauppatieteellisen tutkinnon. Merkittävällä osalla verotuksen parissa työskentelevistä onkin muu tutkinto kuin oikeustieteellinen tutkinto. Myös verotuksen oikaisulautakunnan puheenjohtajalla on koulutusvaatimuksena ylempi korkeakoulututkinto, eikä oikeustieteellistä tutkintoa edellytetä.

Muutoksen ansiosta puheenjohtaja voitaisiin valita nykyistä laajemmasta verotuksen asiantuntijoiden joukosta. Tutkinnon lisäksi puheenjohtajan kelpoisuusvaatimuksena olisi jatkossakin hyvä perehtyneisyys veroasioihin ja verotuksen monipuolinen tuntemus.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Esitykseen sisältyy sekä verotuottoja lisääviä että niitä vähentäviä muutosesityksiä. Yhteensä esityksessä ehdotettujen muutosten arvioidaan vähentävän verotuloja noin 271 miljoonalla eurolla. Valtion verotulojen

arvioidaan vähentyvän noin 93 miljoonalla eurolla. Kuntien verotulojen arvioidaan vähenevän noin 156 miljoonalla eurolla. Seurakuntien verotulojen arvioidaan vähenevän noin 9,5 miljoonalla eurolla ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun tuoton noin 12,5 miljoonalla eurolla.

Ansiotulojen verotus

Progressiivisen tuloveroasteikon ylimmän tuloluokan euromääräisen rajan alentaminen 100 000 eurosta 90 000 euroon arvioidaan lisäävän valtion verotuottoja yhteensä 10 miljoonalla eurolla. Valtion ansiotuloveroasteikkoon ehdotettavan inflaatiotarkistuksen arvioidaan vähentävän verotuottoja vuositasolla noin 118 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 97 miljoonaa euroa, kuntien osuus 18 miljoonaa euroa, seurakuntien osuus 1 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 2 miljoonaa euroa.

Työtulovähennyksen korotuksen arvioidaan vähentävän verotuottoja noin 55 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 13 miljoonaa euroa, kuntien 38 miljoonaa euroa, seurakuntien 2 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 2 miljoonaa euroa.

Perusvähennyksen korotuksen arvioidaan vähentävän verotuottoja noin 45 miljoonalla eurolla, josta kuntien osuus on 39 miljoonaa euroa, seurakuntien 3 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus noin 3 miljoonaa euroa. Perusvähennyksen korottaminen keventäisi pienituloisten verotusta vajaalla 30 eurolla vuodessa. Verotus kevenisi palkkatulon saajilla suunnilleen tulovälillä 8 800—24 800, päivärahatulon saajilla suunnilleen tulovälillä 2 900—19 400 ja eläketulon saajilla suunnilleen tulovälillä 11 000—21 400.

Kunnallisverotuksen eläketulovähennyksen korotuksen arvioidaan vähentävän verotuloja noin 70 miljoonalla eurolla, josta kuntien osuus on 61 miljoonaa euroa, seurakuntien 4 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus noin 5 miljoonaa euroa.

Taulukkoon 1 on koottu tuloveroperusteisiin tässä esityksessä valtion progressiiviseen tuloveroasteikkoon, työtulovähennykseen ja perusvähennykseen tehtyjen muutosehdotusten yhteisvaikutukset eri tulotasolla olevien,

alle 53-vuotiaiden palkansaajien veroasteisiin. Taulukon luvuissa on mukana valtion tulovero, keskimääräinen kunnallisvero, keskimääräinen kirkollisvero, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu ja päivärahamaksu sekä työntekijän työeläkevakuutusmaksu ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu. Taulukon luvuissa on otettu huomioon yleisradiovero. Laskelmassa on käytetty vuoden 2014 keskimääräisiä kunnallis- ja kirkollisveroprosentteja sekä palkansaajamaksuja.

Taulukkoon 2 on koottu tuloveroperusteisiin tässä esityksessä valtion progressiiviseen tuloveroasteikkoon, kunnallisverotuksen eläketulovähennykseen ja perusvähennykseen tehtyjen muutosehdotusten yhteisvaikutukset eri tulotasolla olevien eläkesaajien veroas-

teisiin. Taulukon luvuissa on mukana valtion tulovero, keskimääräinen kunnallisvero, keskimääräinen kirkollisvero, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu ja päivärahamaksu. Taulukon luvuissa on otettu huomioon yleisradiovero. Laskelmassa on käytetty vuoden 2014 keskimääräisiä kunnallis- ja kirkollisveroprosentteja sekä palkansaajamaksuja.

Hallitusohjelman mukaisesti kunnille aiheutuva verotulomenetys, yhteensä 156 miljoonaa euroa, kompensoidaan täysimääräisesti. Verotulomenetys kompensoidaan valtionosuusjärjestelmän kautta. Kompensatiosta on tarkoitus antaa erillinen esitys.

Taulukko 1. Palkkatulon veroaste, %

Palkkatulo, €/v.	Vuoden 2014 perusteet	Vuoden 2014 perusteet + tämä HE	Veroasteen muutos, %-yks	Veron muutos, €/v.
5 000	6,89	6,89	0	0
10 000	8,85	7,78	-1,07	-107,00
20 000	18,78	18,46	-0,32	-64,00
30 000	25,81	25,57	-0,24	-72,00
40 000	30,82	30,65	-0,17	-68,00
50 000	34,41	34,23	-0,18	-90,00
60 000	37,00	36,86	-0,14	-84,00
70 000	38,86	38,74	-0,12	-84,00
80 000	40,50	40,41	-0,09	-72,00
90 000	42,41	42,33	-0,08	-72,00
100 000	43,87	43,86	-0,01	-10,00
110 000	45,07	45,20	0,13	143,00
120 000	46,19	46,30	0,11	132,00

Taulukko 2. Eläketulon veroaste, %

Eläketulo, €/v.	Vuoden 2014 perusteet	Vuoden 2014 perusteet + tämä HE	Veroasteen muutos, %-yks	Veron muutos, €/v.
5 000	0	0	0	0
10 000	0,68	0,68	0	0
20 000	19,80	19,13	-0,67	-134,00
30 000	25,30	25,28	-0,02	-6
40 000	30,93	30,92	-0,01	-4
50 000	34,39	34,23	-0,16	-80

60 000	37,01	36,88	-0,13	-78
70 000	38,89	38,77	-0,12	-84
80 000	41,18	41,08	-0,10	-80
90 000	43,09	43,00	-0,09	-81
100 000	44,62	44,74	0,12	120
110 000	46,05	46,16	0,11	121
120 000	47,25	47,35	0,10	120

Lapsivähennys

Lapsivähennyksen käyttöönoton arvioidaan vähentävän verotuloja noin 70 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 27 miljoonaa euroa, kuntien osuus on 38 miljoonaa euroa, seurakuntien 2 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus noin 3 miljoonaa euroa.

Verovelvollisen kannalta verosta tehtävä vähennys pienentää veroja vähennyksen määrän verran. Mikäli verovelvollisen tulot jäävät niin pieniksi, että niistä ei tule makset-

tavaksi säännöksessä tarkoitettua veroa, vähennystä ei voida tehdä. Raja on palkkatulon kohdalla noin 9 000 euron vuosituloissa, etuustulon osalta noin 3 000 euron vuosituloissa ja eläketulossa noin 11 000 euron vuosituloissa.

Vähennyksen piiriin arvioidaan tulevan noin 770 000 verovelvollista. Taulukossa 3 on kuvattu vähennyksen saajien lukumäärää vähennyksen eri alueilla.

Taulukko 3. Lapsivähennyksen saajia, henkilöä (suuruusluokka-arvio)

	Yksin- huoltaja + 1 lapsi	Yksin- huoltaja + 2 lasta	Yksin- huoltaja + 3 lasta	Yksin- huoltaja + 4 lasta	Yhteis- huoltaja + 1 lapsi	Yhteis- huoltaja + 2 lasta	Yhteis- huoltaja + 3 lasta	Yhteis- huoltaja + 4 lasta	Yhteen- sä
Verot eivät riitä vähennyksen tekemiseen (ei summattu)	900	200	100	300	7 700	4 700	2 000	600	16 500
Kertymäalue	1 400	1 000	300	200	6 000	4 800	2 100	1 600	17 400
Täysimääräinen vähennys	37 500	15 300	4 400	2 000	203 200	191 400	66 900	30 500	551 200
Poistuma-alue	9 400	6 800	2 000	< 100	51 600	82 000	36 000	15 400	203 200
Yhteensä	48 300	23 100	6 700	2 200	260 800	278 200	105 000	47 500	771 800

Lähde: Tulonjaon palveluaineisto 2012 (Tilastokeskus).

Taulukossa 4 on esitelty lapsivähennyksen vaikutus eri tulotasoilla olevien, palkansaajien veroasteisiin. Taulukon luvuissa on mukana valtion tulovero, keskimääräinen kunnallisvero, keskimääräinen kirkollisvero, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu ja päivärahamaksu sekä työntekijän työeläkevakuu-

tusmaksu ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu. Taulukon luvuissa on otettu huomioon yleisradiovero. Laskelmassa on käytetty vuoden 2014 keskimääräisiä kunnallisia kirkollisveroprosentteja sekä palkansaajamaksuja.

Asuntovelan korkovähennys

Nykyiseen korkotasoon perustuvan staattisen laskelman mukaan asuntovelan korkovähennysoikeuden rajaamisen 70 prosentista 50 prosenttiin arvioidaan lisäävän tuloverojen tuottoa vuositasolla noin 128 miljoonaa euroa vuonna 2018, josta valtion osuus on 74 miljoonaa euroa, kuntien 47 miljoonaa euroa, seurakuntien 3,5 euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 3,5 miljoonaa euroa. Siirtymäaikana vähennyksen rajaamisen arvioidaan lisäävän tuloverojen tuottoa

— vuonna 2015 noin 27 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 16 miljoonaa euroa, kuntien 10 miljoonaa euroa, seurakuntien 0,5 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 0,5 miljoonaa euroa,

— vuonna 2016 noin 30 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 17 miljoonaa euroa, kuntien 11 miljoonaa euroa, seurakuntien 1 miljoona euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 1 miljoona euroa,

— vuonna 2017 noin 35 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 20 miljoonaa euroa, kuntien 13 miljoonaa euroa, seurakuntien 1 miljoona euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 1 miljoona euroa sekä

— vuonna 2018 noin 36 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 21 miljoonaa euroa, kuntien 13 miljoonaa euroa, seurakuntien 1 miljoona euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 1 miljoona euroa.

Verovelvollisten kannalta ehdotus tarkoittaisi sitä, että jos vuonna 2015 henkilö ottaisi esimerkiksi 100 000 euron asuntolainan 2 prosentin korolla, korkovähennysoikeuden rajaaminen 70 prosentista 65 prosenttiin pienentäisi korkovähennystä noin 30 eurolla. Muutoksen tultua täysimääräisesti voimaan vuonna 2018, henkilöllä, joka ottaisi 100 000 euron asuntolainan 2 prosentin korolla, korkovähennysoikeuden rajaaminen 70 prosentista 50 prosenttiin pienentäisi korkovähennystä noin 120 eurolla.

Kotitaloustyypeistä vähennysoikeuden rajaamisen verotuottovaikutuksesta noin 24 prosenttia kohdistuisi kahden aikuisen lapsettomille perheille, noin 48 prosenttia kahden aikuisen lapsiperheille, noin 17 prosenttia yksinasuville, noin 4 prosenttia yksinhuoltajille ja 7 prosenttia muille kotitalouk-

sille. Ikäryhmistä vaikutus kohdistuisi eniten 25—55 vuotiaisiin.

Asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset sekä työsuhdematkalippu

Asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten vähennysoikeuteen liittyvän omavastuuosuuden korottaminen 600 eurosta 750 euroon lisäisi verotuloja noin 47 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus olisi noin 15 miljoonaa, kuntien noin 28 miljoonaa, Kansaneläkelaitoksen noin 2 miljoona ja seurakuntien osuus noin 2 miljoona euroa.

Verovelvollisten kannalta omavastuuosuiden korotus tarkoittaisi sitä, että vuositasolla 750 euroon tai alle jäävät matkakustannukset jäisivät jatkossa vähennyksen ulkopuolelle nykyisen 600 euron sijaan. Omavastuuosuiden korottaminen pienentäisi myös pidempää matkaa kulkevien vähennyksen määrää 150 eurolla vuodessa. Esimerkiksi matkakustannusten ollessa 2 000 euroa, omavastuuosuuden korotus korottaisi keskituloisen palkansaajan veroastetta noin 0,16 prosenttiyksikköä. Muutos alentaisi keskituloisen palkansaajan käytettävissä olevia tuloja noin 63 euroa vuodessa.

Työsuhdematkalippuun ehdotettu muutos kohdistuisi niihin verovelvollisiin, joille työnantaja tarjoaa työsuhdematkalippuja yli 600 euron arvosta vuodessa. Vuonna 2013 näitä verovelvollisia oli arviolta noin 530 kappaletta ja heille maksettu määrä yhteensä noin 590 000 euroa. Vähäisen määrän johdosta ehdotuksella ei arvioida olevan merkittäviä julkistaloudellisia vaikutuksia. Yhteensä työsuhdematkalipun saajia vuonna 2013 oli noin 82 500 verovelvollista ja maksettu määrä oli yhteensä noin 11,5 miljoonaa euroa.

Pääomatulojen verotus

Pääomatuloverotuksen progressiorajan alentamisen 40 000 eurosta 30 000 euroon ja korotetun tuloveroprosentin korottaminen 32 prosentista 33 prosenttiin arvioidaan lisäävän pääomatuloveron tuottoa noin 37 miljoonaa euroa vuositasolla. Verotuksen ajoitustekijöiden takia pääomatuloveron kassakertymä vuonna 2015 kasvaisi vuositason

vaikutusta vähemmän, noin 18 miljoonaa euroa.

Yli 30 000 euron pääomatuloverotus kiristyisi. Esimerkiksi pääomatulojen ollessa 50 000 euroa, veron määrä nousisi 400 eurolle ja pääomatulojen ollessa 1 010 000 euroa veron määrä nousisi 10 000 eurolla vuonna 2015.

Edustusmenojen 50 prosentin vähennyskelpoisuus

Kun edustusmenot muutettiin kokonaan vähennyskelvottomiksi verovuoden 2014 alusta, verotulojen arvioitiin lisääntyvän yhteensä noin 38 miljoonaa euroa vuositasolla (HE 185/2013 vp). Kun edustusmenojen vähennyskelpoisuus palautetaan verovuotta 2014 edeltävän tilanteen mukaiseksi, arvioidaan muutoksen vastaavasti pienentävän verotuloja 38 miljoonaa euroa. Pienennys kohdistuisi lähes kokonaan yhteisöverotuottoon, mutta vähäisessä määrin myös elinkeinonharjoittajien sekä henkilöyhtiöiden osakkaiden maksamiin veroihin.

Edustusmenojen 50 prosentin vähennyskelpoisuuden palauttamisen arvioidaan lisäävän jonkin verran yritysten edustusmenojen määrää. Yleensä edustusmenot muodostavat kuitenkin vain pienen osan elinkeinotoiminnan vähennyskelpoisista kuluista ja ne ovat myös pieniä suhteessa elinkeinotoiminnan tulokseen. Muutoksen vaikutusta edustusmenojen määrään ei siten arvioida merkittäväksi.

Vähennyskelpoisuuden palauttaminen 50 prosenttiin voi vaikuttaa matkailu- ja ravintola-alan palvelujen kysyntään ja siten heijastua alan työllisyyteen sitä lisävästi.

Elokuvien tuotantotuen veronalaisuus

Vuonna 2013 maksettujen tuotantotukien, 20 miljoonaa euroa, perusteella laskettuna kotimaiselle elokuvatuottajalle valtion tai Suomen elokuvasäätiön varoista myönnetyn tuotantotuen verovapauden poistaminen lisäisi verotuloja vuosittain noin 4 miljoonaa euroa. Verovapauden poistamisen vaikutus kertyviin verotuottoihin riippuu kuitenkin elokuvatuottajien verotettavasta tuloksesta. Jos kotimaisen elokuvatuottajan verotettava

tulos on tappiollinen, pienentäisi tuotantotuen verovapauden poistaminen myöhempiä vuosina mahdollisesti käytettävissä olevien tappioiden määrää ja sitä kautta vaikuttaisi verotuloihin niitä lisävästi.

Tuotantotuen verovapauden poistaminen lisää siten elokuvantuottajien veronmaksuvelvollisuutta jonkin verran.

Yhteisöveron tuottoon vaikuttavien veroperustemuutosten kompensointi

Hallitus on linjannut, että yhteisöveron tuottoon vaikuttavat veroperustemuutokset kompensoidaan täysimääräisesti muille veronsaajille, joten verotuottovaikutukset kohdistuvat täysimääräisesti valtion yhteisöverosuuteen. Kunnille ja seurakunnille verotuottoon vaikuttavat veroperustemuutokset kompensoidaan verontilitysllaissa (532/1998) säädettyjä yhteisöveron jako-osuuksia muuttamalla. Kompensointi suoritetaan korottamalla kuntien ja seurakuntien jako-osuutta, kun veroperustemuutos vähentää verotuottoa, ja vastaavasti alentamalla jako-osuutta, kun veroperustemuutos lisää verotuottoa.

Hallitus antaa eduskunnalle erillisen esityksen, jossa ehdotetaan tehtäväksi yhteisöveron jako-osuusmuutokset, jotka johtuvat elokuvatuottajien tuotantotuen verovapauden poistamisesta ja edustusmenojen palauttamisesta osittain vähennyskelpoisiksi elinkeinotulon verotuksessa.

3.2 Tulonjakovaikutukset

Tuloverotuksen veroperusteisiin ehdotetuilla muutoksilla on vaikutusta henkilöiden väliseen tulonjakoon. Tuloerojen muutosta mitataan Gini-kertoimen avulla. Gini-kerroin on kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen jakautumista kuvaava indikaattori, joka voi saada arvot 0 ja 100 välillä. Mitä korkeampi indikaattorin arvo on, sitä suuremmat tuloerot ovat. Suomessa tuloerot ovat esimerkiksi muihin OECD-maihin verrattuna pienet, mutta tuloerot ovat kasvaneet 1990-luvun alun tasosta merkittävästi. Tuorein tuloerojen tarkastelu on vuodelta 2012, jonka Tilastokeskus on tehnyt tulonjaon kokonaisti-

laston tiedoista. Tuloeroja kuvaavan Gini-kertoimen arvo oli 25,5, mikä on 0,4 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Valtiovarainministeriön vero-osasto on tehnyt eritellyn staattisen laskelman tässä esityksessä ehdotettujen veroperustemuutosten vaikutuksista tuloeroihin. Tarkasteluun sisältyivät progressiivisen tuloveroasteikon ylimmän tuloluokan euromääräisen rajan alentaminen ja tuloveroasteikon kolmen alimman tuloluokan tuloerajojen korottaminen, perus- ja työtulovähennyksen korottaminen, lapsivähennyksen, kunnallisverotuksen eläketulovähennyksen korottaminen, asuntolainojen korkovähennysoikeuden rajoittaminen, asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten omavastuuosuuden korottaminen sekä pääomatuloverotuksen progressiorajan alentaminen ja korotetun pääomatuloveroprosentin korottaminen.

Kunnallisverotuksen perusvähennyksen, työtulovähennyksen, lapsivähennyksen ja kunnallisverotuksen eläketulovähennyksen muutokset kohdistuvat pieni- ja keskituloisille, mutta muutokset ovat suhteellisen pieniä, joten myös niiden tuloeroja kaventava vaikutus on vähäinen. Verovähennysten muutokset pienentävät Gini-kerrointa yhteensä 0,12 prosenttiyksiköllä mukaan lukien työmatkavähennyksen omavastuuosuuden korottaminen.

Asuntolainan korkovähennysoikeuden rajoituksella ei ole laskelman mukaan vaikutusta tuloeroihin.

Progressiivisen tuloveroasteikon ylimmän tuloluokan euromääräisen tuloerajoin alentaminen pienentää Gini-kerrointa 0,01 prosenttiyksiköllä. Inflaatiotarkistuksen tekeminen tuloveroasteikon kolmeen alimpaan tuloluokkaan puolestaan kasvattaa tuloeroja, mutta vaikutus on niin ikään vähäinen. Muutos kasvattaa Gini-kerrointa 0,02 prosenttiyksiköllä.

Pääomatuloverotuksen progression kiristäminen pienentää Gini-kerrointa 0,02 prosenttiyksiköllä.

Tässä esityksessä ehdotettujen veroperustemuutosten yhteisvaikutus tulonjakoon Gini-kertoimella mitattuna on -0,13 prosenttiyksikköä, eli toimenpiteet kaventavat tuloeroja hieman.

3.3 Hallinnolliset vaikutukset

Lapsivähennys

Lapsivähennyksen käyttöönotto edellyttäisi merkittäviä muutoksia Verohallinnon tietojärjestelmiin ja lisäisi hallinnollista työtä. Uuden vähennyksen käyttöönotosta on arvioitu syntyvän noin 2,5 miljoonan euron tietojärjestelmäkustannukset. Vähennyksen ylläpitomenoiksi on arvioitu vuodelle 2015 neljä henkilötyövuotta eli 270 000 euroa ja vuodesta 2016 alkaen 3 henkilötyövuotta eli 215 000 euroa vuodessa.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä.

Lapsivähennyksen osalta valmistelun yhteydessä on kuultu sosiaali- ja terveysministeriötä, Verohallintoa ja Väestörekisterikeskusta.

Elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia koskevien muutosehdotusten osalta lausunnon ovat antaneet Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, Keskuskauppakamari, opetus- ja kulttuuriministeriö, Suomen elokuvaajien yhdistys F.S.C. ry, Suomen elokuvasaatiö Suomen elokuvatuottajien keskusliitto SEK ry, Suomen Filmikamari ry, Suomen Kuntaliitto, Suomen Yrittäjät ry, Verohallinto, Veronmaksajain Keskusliitto ry.

Esitys on käsitelty kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2015 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Esitys liittyy osaltaan samanaikaisesti tämän esityksen kanssa annettuun voimallisuusverolain kumoamista koskevaan hallituksen esitykseen.

6 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2015 alusta. Asuntovelan koron vähennyskelpoisuutta koskeva lakiin väliaikaisesti lisättäväksi ehdotettu 58 b § olisi voimassa

vuoden 2017 loppuun. Samoin lapsivähennystä koskeva väliaikaisesti lakiin lisättäväksi ehdotettu 126 a § olisi voimassa vuoden 2017 loppuun.

Tuloverolain muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2015 toimitettavassa verotuksessa kuitenkin siten, että 58 §:n 2 momenttia sovellettaisiin ensimmäi-

sen kerran vuodelta 2018 toimitettavassa verotuksessa.

Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muutosta sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2015 toimitettavassa verotuksessa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Vuoden 2015 tuloveroasteikkolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vuodelta 2015 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 500—24 700	8,00	6,50
24 700—40 300	541,00	17,50
40 300—71 400	3 271,00	21,50
71 400—90 000	9 957,50	29,75
90 000—	15 491,00	31,75

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

2.

Laki**tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan tuloverolain (1535/1992) 58 §:n 2 momentti, 64 §:n 2 momentti, 93 §:n 1 ja 4 momentti, 101 §:n 2 momentti, 106 §, 124 §:n 2 momentti ja 125 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 58 §:n 2 momentti, 106 § ja 125 §:n 2 momentti laissa 1246/2013, 64 §:n 2 momentti laissa 1251/2009, 93 §:n 1 momentti laissa 946/2008 ja 4 momentti laissa 1208/2009, 101 §:n 2 momentti laissa 1410/2010 sekä 124 §:n 2 momentti laissa 1237/2013, ja

lisätään lakiin väliaikaisesti uusi 58 b ja 126 a § seuraavasti:

58 §

Korkomenot

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan 50 prosenttia velkojensa koroista, jos velka kohdistuu verovelvollisen tai hänen perheensä vakituisen asunnon hankkimiseen tai peruskorjaukseen (*asuntovelka*).

58 b §

Asuntovelan koron vähennyskelpoisuus verovuosina 2015—2017

Poiketen siitä, mitä 58 §:n 2 momentissa säädetään, verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan 65 prosenttia asuntovelan koroista verovuonna 2015, 60 prosenttia verovuonna 2016 ja 55 prosenttia verovuonna 2017.

64 §

Luontoisetu

Työnantajan työntekijälleen antama enintään 300 euron arvoinen joukkoliikenteen henkilökohtainen matkalippu asunnon ja työpaikan välistä matkaa varten on verovapaata tuloa. Lisäksi matkalippu on verovapaata tu-

loa 750 euroa ylittävältä osalta 3 400 euroon asti.

93 §

Asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset

Ansiotulon hankkimisesta johtuneina menoina pidetään myös matkakustannuksia asunnosta työpaikkaan ja takaisin halvimman kulkuneuvon käyttökustannusten mukaan laskettuna. Näitä matkakustannuksia voidaan kuitenkin vähentää enintään 7 000 euroa ja vain siltä osin kuin ne ylittävät 750 euroa (*omavastuuosuus*).

Jos verovelvollinen on verovuoden aikana saanut työttömyysturvalain mukaista työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea tai päivärahaa toimeentulon turvaamiseksi, hänen omavastuuosuuttaan pienennetään 70 eurolla jokaiselta täydeltä korvauskuukaudelta. Omavastuuosuus on kuitenkin vähintään 140 euroa. Täyteen korvauskuukauteen katsotaan kuuluvan 21,5 korvauspäivää vastaava määrä.

101 §

Kunnallisverotuksen eläketulovähennys

Täyden eläketulovähennyksen määrä lasketaan siten, että luvulla 1,39 kerrotun täyden kansaneläkkeen määrästä vähennetään

1 480 euroa ja jäännös pyöristetään seuraavaan täyteen kymmenen euron määrään. Eläketulovähennys ei kuitenkaan voi olla eläketulon määrää suurempi. Jos verovelvollisen puhdas ansiotulo ylittää täyden eläketulovähennyksen määrän, eläketulovähennystä pienennetään 54 prosentilla ylimenevän osan määrästä.

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 2 970 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

124 §

Veron määräytyminen

Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosenttia (*pääomatulon tuloveroprosentti*). Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 30 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 33 prosenttia (*pääomatulon korotettu tuloveroprosentti*). Yhteisön tuloveroprosentti on 20. Yhteisöiden ja yhteisöyksien veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään verontilityslaisissa (532/1998).

125 §

Työtulovähennys

Vähennys on 8,6 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 025 euroa. Verovelvollisen puhtaan

ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,2 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

126 a §

Lapsivähennys

Verovelvollisen, jolla verovuoden päättyessä on huollettavanaan alaikäinen lapsi, verosta vähennetään lapsivähennys. Vähennyksen määrä on 50 euroa jokaisesta huollettavasta alaikäisestä lapsesta. Jos verovelvolliseen ei sovelleta tämän lain puolisoita koskevia säännöksiä eikä hänellä ole puolisoa ulkomailla, vähennys myönnetään kaksinkertaisena niiden lasten osalta, joiden ainoa huoltaja hän on. Vähennyksen määrä laskeaan kuitenkin enintään neljän lapsen perusteella. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ja puhtaan pääomatulon yhteismäärän ylittäessä 36 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1 prosentilla puhtaan ansiotulon ja puhtaan pääomatulon yhteismäärän 36 000 ylittävältä osalta.

Lapsivähennys vähennetään ensisijaisesti valtiolle suoritettavasta tuloverosta. Vähennys tehdään ansiotuloista ja pääomatuloista suoritettavista veroista verojen määrien suhteessa. Ansiotuloista menevästä verosta vähennys tehdään työtulovähennyksen jälkeen ja pääomatuloista menevästä verosta ennen kotitalousvähennystä. Siltä osin kuin vähennys ylittää valtion tuloveron määrän, se tehdään kunnallisverosta, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksusta ja kirkollisverosta näiden verojen suhteessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 58 b § ja 126 a § ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2017.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2015 toimitettavassa verotuksessa kuitenkin siten, että 58 §:n 2 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2018 toimitettavassa verotuksessa. Lain 58 b §:ää sovelletaan vuosilta 2015—2017 toimitettavissa verotuksissa.

3.

Laki**elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 6 §:n 1 momentin 5 kohta ja 16 §:n 11 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 6 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 1077/2008 ja 16 §:n 11 kohta laissa 1238/2013,

muutetaan 16 §:n 10 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1238/2013, sekä

lisätään 8 §:n 1 momenttiin siitä lailla 1238/2013 kumotun 8 kohdan tilalle uusi 8 kohta seuraavasti:

8 §

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskel-
poisia menoja ovat muun ohessa:

8) 50 prosenttia edustusmenojen määrästä;

10) väliaikaisesta pankkiverosta annetun
lain (986/2012) nojalla suoritettava pankki-
vero.

16 §

Tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä
johtuneita menoja eivät ole:

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran
vuodelta 2015 toimitettavassa verotuksessa.

4.

Laki**elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 16 §:n muuttamisesta annetun lain kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan elinkeinotulon verot-
tamisesta annetun lain 16 §:n muuttamisesta
annettu laki (1256/2013).

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

5.

Laki**Verohallinnosta annetun lain 11 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Verohallinnosta annetun lain (503/2010) 11 §:n 3 momentti seuraavasti:

11 §

Keskusverolautakunnan kokoonpano

olla veroasioihin hyvin perehtyneitä ja heidän tulee edustaa verotuksen monipuolista tuntemusta.

Keskusverolautakunnan puheenjohtajalta
vaaditaan ylempi korkeakoulututkinto. Kes-
kusverolautakunnan kaikkien jäsenten tulee

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Helsingissä 15 päivänä syyskuuta 2014

Pääministeri**ALEXANDER STUBB**Valtiovarainministeri *Antti Rinne*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

2.

Laki

tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 58 §:n 2 momentti, 64 §:n 2 momentti, 93 §:n 1 ja 4 momentti, 101 §:n 2 momentti, 106 §, 124 §:n 2 momentti ja 125 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 58 §:n 2 momentti, 106 § ja 125 §:n 2 momentti laissa 1246/2013, 64 §:n 2 momentti laissa 1251/2009, 93 §:n 1 momentti laissa 946/2008 ja 4 momentti laissa 1208/2009, 101 §:n 2 momentti laissa 1410/2010 sekä 124 §:n 2 momentti laissa 1237/2013, ja

lisätään lakiin väliaikaisesti uusi 58 b ja 126 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

58 §

58 §

Korkomenot

Korkomenot

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan 70 prosenttia velkojensa koroista, jos velka kohdistuu verovelvollisen tai hänen perheensä vakituisen asunnon hankkimiseen tai peruskorjaukseen (*asuntovelka*).

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan 50 prosenttia velkojensa koroista, jos velka kohdistuu verovelvollisen tai hänen perheensä vakituisen asunnon hankkimiseen tai peruskorjaukseen (*asuntovelka*).

58 b §

Asuntovelan koron vähennyskelpoisuus verovuosina 2015—2017

Poiketen siitä, mitä 58 §:n 2 momentissa säädetään, verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan 65 prosenttia asuntovelan koroista verovuonna 2015, 60 prosenttia verovuonna 2016 ja 55 prosenttia verovuonna 2017.

64 §

Luontoisetu

Työnantajan työntekijälleen antama enintään 300 euron arvoinen joukkoliikenteen henkilökohtainen matkalippu asunnon ja työpaikan välistä matkaa varten on verovapaata tuloa. Lisäksi matkalippu on verovapaata tuloa 600 euroa ylittävältä osalta 3 400 euroon asti.

93 §

Asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset

Ansiotulon hankkimisesta johtuneina menoina pidetään myös matkakustannuksia asunnosta työpaikkaan ja takaisin halvimman kulkuneuvon käyttökustannusten mukaan laskettuina. Näitä matkakustannuksia voidaan kuitenkin vähentää enintään 7 000 euroa ja vain siltä osin kuin ne ylittävät verovuonna 600 euroa (*omavastuuosuus*).

Jos verovelvollinen on verovuoden aikana saanut työttömyysturvalain mukaista työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea tai päivärahaa toimeentulon turvaamiseksi, hänen omavastuuosuuttaan pienennetään 55 eurolla jokaiselta täydeltä korvauskuukaudelta. Omavastuuosuus on kuitenkin vähintään 110 euroa. Täyteen korvauskuukauteen katsotaan kuuluvan 21,5 korvauspäivää vastaava määrä.

101 §

Kunnallisverotuksen eläketulovähennys

Täyden eläketulovähennyksen määrä lasketaan siten, että luvulla 1,37 kerrotun täyden kansaneläkkeen määrästä vähennetään 1 480 euroa ja jäännös pyöristetään seuraavaan täyteen kymmenen euron määrään. Eläketulovähennys ei kuitenkaan voi olla eläketulon määrää suurempi. Jos verovelvollisen puhdas ansiotulo ylittää täyden eläketulovähennyksen määrän, eläketulovähennystä pie-

64 §

Luontoisetu

Työnantajan työntekijälleen antama enintään 300 euron arvoinen joukkoliikenteen henkilökohtainen matkalippu asunnon ja työpaikan välistä matkaa varten on verovapaata tuloa. Lisäksi matkalippu on verovapaata tuloa 750 euroa ylittävältä osalta 3 400 euroon asti.

93 §

Asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset

Ansiotulon hankkimisesta johtuneina menoina pidetään myös matkakustannuksia asunnosta työpaikkaan ja takaisin halvimman kulkuneuvon käyttökustannusten mukaan laskettuna. Näitä matkakustannuksia voidaan kuitenkin vähentää enintään 7 000 euroa ja vain siltä osin kuin ne ylittävät 750 euroa (*omavastuuosuus*).

Jos verovelvollinen on verovuoden aikana saanut työttömyysturvalain mukaista työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea tai päivärahaa toimeentulon turvaamiseksi, hänen omavastuuosuuttaan pienennetään 70 eurolla jokaiselta täydeltä korvauskuukaudelta. Omavastuuosuus on kuitenkin vähintään 140 euroa. Täyteen korvauskuukauteen katsotaan kuuluvan 21,5 korvauspäivää vastaava määrä.

101 §

Kunnallisverotuksen eläketulovähennys

Täyden eläketulovähennyksen määrä lasketaan siten, että luvulla 1,39 kerrotun täyden kansaneläkkeen määrästä vähennetään 1 480 euroa ja jäännös pyöristetään seuraavaan täyteen kymmenen euron määrään. Eläketulovähennys ei kuitenkaan voi olla eläketulon määrää suurempi. Jos verovelvollisen puhdas ansiotulo ylittää täyden eläketulovähennyksen määrän, eläketulovähennystä pie-

nennetään 55 prosentilla ylimenevän osan määrästä.

nennetään 54 prosentilla ylimenevän osan määrästä.

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 2 930 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 19 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 2 970 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

124 §

Veron määräytyminen

Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosenttia (*pääomatulon tuloveroprosentti*). Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 40 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 32 prosenttia (*pääomatulon korotettu tuloveroprosentti*). Yhteisön tuloveroprosentti on 20. Yhteisöjen ja yhteisötuksien veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään verontilitslaissa (532/1998).

124 §

Veron määräytyminen

Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosenttia (*pääomatulon tuloveroprosentti*). Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 30 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 33 prosenttia (*pääomatulon korotettu tuloveroprosentti*). Yhteisön tuloveroprosentti on 20. Yhteisöjen ja yhteisötuksien veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään verontilitslaissa (532/1998).

125 §

Työtulovähennys

Vähennys on 7,4 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 010 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,15 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

125 §

Työtulovähennys

Vähennys on 8,6 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 025 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,2 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

126 a §

Lapsivähennys

Verovelvollisen, jolla verovuoden päättyessä on huollettavanaan alaikäinen lapsi, verosta vähennetään lapsivähennys. Vähennyksen määrä on 50 euroa jokaisesta huollettavasta alaikäisestä lapsesta. Jos verovelvolliseen ei sovelleta tämän lain puolisoita koskevia säännöksiä eikä hänellä ole puolisoa ulkomailla, vähennys myönnetään kaksinkertaisena niiden lasten osalta, joiden ainoa huoltaja hän on. Vähennyksen määrä lasetaan kuitenkin enintään neljän lapsen perusteella. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ja puhtaan pääomatulon yhteismäärän ylittäessä 36 000 euroa vähennyksen määrä pienee 1 prosentilla puhtaan ansiotulon ja puhtaan pääomatulon yhteismäärän 36 000 ylittävältä osalta.

Lapsivähennys vähennetään ensisijaisesti valtiolle suoritettavasta tuloverosta. Vähennys tehdään ansiotuloista ja pääomatuloista suoritettavista veroista verojen määrien suhteessa. Ansiotuloista menevästä verosta vähennys tehdään työtulovähennyksen jälkeen ja pääomatuloista menevästä verosta ennen kotitalousvähennystä. Siltä osin kuin vähennys ylittää valtion tuloveron määrän, se tehdään kunnallisverosta, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksusta ja kirkollisverosta näiden verojen suhteessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 58 b § ja 126 a § ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2017.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2015 toimitettavassa verotuksessa kuitenkin siten, että 58 §:n 2 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2018 toimitettavassa verotuksessa. Lain 58 b §:ää sovelletaan vuosilta 2015—2017 toimitettavissa verotuksissa.

3.

Laki**elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 6 §:n 1 momentin 5 kohta ja 16 §:n 11 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 6 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 1077/2008 ja 16 §:n 11 kohta laissa 1238/2013,
muutetaan 16 §:n 10 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1238/2013, sekä
lisätään 8 §:n 1 momenttiin siitä lailla 1238/2013 kumotun 8 kohdan tilalle uusi 8 kohta seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

6 §
 Veronalaista tuloa eivät ole:

 5) kotimaiselle elokuvatuottajalle valtion tai Suomen elokuvasäätön varoista myönnetty tuotantotuki;

6 §
 Veronalaista tuloa eivät ole:

 (5 kohta kumotaan)

8 §
 Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

8 §
 Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

 8) 50 prosenttia edustusmenojen määrästä;

16 §
 Tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneita menoja eivät ole:

 10) väliaikaisesta pankkiverosta annetun lain (986/2012) nojalla suoritettava pankkivero;
 11) edustusmenot.

16 §
 Tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneita menoja eivät ole:

 10) väliaikaisesta pankkiverosta annetun lain (986/2012) nojalla suoritettava pankkivero.
 (11 kohta kumotaan)

 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

 Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2015 toimitettavassa verotuksessa.

5.

Laki**Verohallinnosta annetun lain 11 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Verohallinnosta annetun lain (503/2010) 11 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 §

11 §

Keskusverolautakunnan kokoonpano

Keskusverolautakunnan kokoonpano

 Keskusverolautakunnan puheenjohtajalta vaaditaan ylempi *oikeustieteellinen* korkeakoulututkinto. Keskusverolautakunnan kaikkien jäsenten tulee olla veroasioihin hyvin perehtyneitä ja heidän tulee edustaa verotuksen monipuolista tuntemusta.

 Keskusverolautakunnan puheenjohtajalta vaaditaan ylempi korkeakoulututkinto. Keskusverolautakunnan kaikkien jäsenten tulee olla veroasioihin hyvin perehtyneitä ja heidän tulee edustaa verotuksen monipuolista tuntemusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .
